

La comarca dels adossats

La comarca del Camp de Túria viu un procés d'urbanització accelerada que ha fet que en deu anys haja augmentat la població un 25%.

Una cursa de construcció d'habitatges unifamiliars que capgira la fisonomia d'aquesta comarca que fins fa poc era agrària, i que alguns consideren que es fa sense cap ordre.

El Tercer Congrés d'Estudis Comarcals que se celebra a Lliria el pròxim cap de setmana analitza aquesta metamorfosi.

La construcció, l'any 1991, de l'autovia de Lliria, que parteix de València i travessa d'est a oest la comarca del Camp de Túria, va posar les bases per a la metamorfosi d'una comarca agrària que, deu anys després, està immersa en un frenètic procés de construcció d'habitatges unifamiliars que ha capgirat la seua fisonomia. Una miríada d'urbanitzacions d'habitatges clònics que progressivament abraça quasi tots els termes dels pobles d'aquesta comarca. Milers d'habitants de València i de la primera corona de la seua àrea metropolitana (l'Horta) han optat per aquesta versió de l'*american way of life*, atrets per les tanques publicitàries d'urbanitzacions que envaeixen totes les carreteres i que prometen una vida enmig de la natura a pocs minuts del centre de València.

A manca d'estudis exhaustius, la sociòloga Mercedes Alcaniz indica que els habitants d'aquestes urbanitzacions "són predominantment una classe mitjana,

mitjana-alta, amb professions qualificades i amb fills. Aquest és un fenomen –certifica– que s'ha estès per totes les regions urbanes europees". Una proliferació que ha capgirat també l'estructura de serveis. A hores d'ara, hi ha dos grans infraestructures a la mateixa autovia: el centre comercial El Osito, a l'Eliana, i Heron City, un enorme complex d'oci encara parcialment en funcionament que hi ha al límit entre la comarca de l'Horta i del Camp de Túria.

Tot un terrabastall que està capgirant la comarca i que l'Institut d'Estudis Comarcals (IDECO) del Camp de Túria debatrà al Tercer Congrés d'Estudis Comarcals que se celebra a Lliria els dies 16, 17 i 18 de novembre.

El canvi en xifres: en l'última dècada, ha augmentat aproximadament un 25% la població de la comarca. Ara hi ha prop de 90.000 persones censades. Aquest fenomen ha estat possible gràcies en part a la transformació dels històrics xalets per a l'estiueg en habitatges per viure

de seguit, però sobretot per la construcció d'adossats. A hores d'ara hi ha uns quants milers en construcció. Un promotor immobiliari consultat per aquest setmanari assegura que, a pesar que en altres zones la construcció ja comença a mostrar alguns símptomes de recessió, en aquesta comarca continua l'auge de nous habitatges unifamiliars. A Bétera, un poble amb un dels ritmes de construcció més alts, ja s'han venut tots els milers d'adossats acabats o en construcció, i molts que encara no han estat començats a fer. Un botó de mostra: en aquesta localitat, hi havia l'any 1991 una immobiliària. Ara, n'hi ha set. La localitat que bat el rècord, però, és Nàquera, fins fa poc temps un poblet en els inicis de la serra Calderona. Ha crescut en deu anys un 175%. Dels 1.450 habitants del 1991, ha passat als més de 4.000 actuals.

Pel que fa al futur, els plans d'urbanisme de diversos ajuntaments preveuen un creixement encara molt superior. El Pla general d'ordenació urbana (PGOU) de Bétera, per exemple, calcula una població potencial de 64.000 habitants. Ara en té uns 14.000. El de la Pobla de Vallbona, que ara en té 12.000, prepara el poble per a 47.000 habitants.

Previsions exagerades. Josep Maria Jordan, president de l'IDECO, opina que, malgrat aquestes previsions, el creixement de la comarca s'aturarà per la recessió cíclica de la construcció i perquè no hi ha demanda suficient per a tantes cases: "No crec que l'augment de població del 25% es torne a produir en la dècada que ara comença. El creixement demogràfic global del País Valencià ja no és tan fort, i s'estabilitzarà. Els fluxos migratoris interns no es produiran amb tanta celeritat. Tots els PGOU s'estan excedint. Ofereixen massa sòl urbà. No hi haurà tanta demanda."

El cas és que al marge de les càbales sobre el futur, alguns dels problemes d'aquest canvi accelerat ja són ben presents. A l'autovia de Lliria, completament saturada, ja s'està construint un tercer carril. "El boom causat per l'autovia ha provocat alhora la seua saturació. Si es milloren les vies, es crearà més trànsit i, automàticament, es tornarà a

saturar. L'única alternativa és el tren, i les línies que tenim són molt obsoletes", explica Jordan. Al Camp de Túria, arriben dues línies fèrries des de València. Les dues són, des de la seua entrada a la comarca, de via única, amb els consegüents problemes d'horari i rapidesa.

Segons els especialistes consultats per aquest setmanari, problemes com aquest evidencien la manca de planificació amb què ha crescut la comarca. Josep Sorribes, professor d'economia regional i urbana de la Universitat de València, considera que no hi ha cap planificació d'usos del territori, i s'està duent a terme una dispersió difusa "que té tots els inconvenients i cap avantatge". La nòmina de responsables assenyalats és àmplia. Un d'aquests és la Generalitat Valenciana, que no ha aprovat normatives específiques per planificar aquesta comarca i tota l'Àrea Metropolitana de València (AMV), a la qual ja pertany *de facto* el Camp de Túria. "El model d'AMV va en contra del sentit comú. Fem tot el que els documents de la Unió Europea desaconsellen. Fins i tot les ciutats americanes, que estan preparades per als cotxes, estan tornant enrere", assegura Sorribes.

Les administracions més acusades són, però, la major part dels ajuntaments. "Els alcaldes i els promotors —diu Sorribes— estan ballant una macabra sardana. La major part dels alcaldes no saben on van i s'han agafat de la mà amb el promotors per interessos o per manca de cultura política". A falta de dades, Sorri-

bes està convençut que les urbanitzacions són a la llarga una ruïna per a les corporacions locals, tot i els ingressos immediats per les llicències d'obra. "Si, a part dels aspectes estrictament monetaris, tenim en compte el cost ambiental per aquest tipus d'urbanització, que també s'hauria de computar, les pèrdues encara són molt més grans", conclou.

Albert Dasí, de Bétera, escriptor i mestre d'escola, també incideix en l'anarquia urbanística. "El Camp de Túria ha estat engolit per la metròpoli sense cap planificació ni cap regulació. Jo no dubte que l'allau de creixement és un caos. Es creix per créixer i és imparable", considera. Per a Dasí, no hi ha cap gran urbanista que planifique el creixement: "L'estan planificant els constructors. El pla d'un constructor és claríssim: comprar barat i construir el màxim possible. Jo no sé si els nostres representants polítics deixen fer o potencien aquesta manera de fer. La magnitud del problema supera amb escreix la preparació, l'actitud i l'aptitud dels nostres polítics." Dasí enumera alguns dels problemes d'aquest creixement sense control: "No es planifica pensant amb el termini de trenta o cinquanta anys. Ningú no ha pensat en els vials d'eixida dels pobles vells. A més, no hi ha equipaments, ni vies de comunicació, ni parcs o jardins, ni hospitals, ni escoles, ni transport públic. Segueixen sent els mateixos amb l'allau de gent que ha vingut."

Fina Pérez, alcaldessa de Lliria, capital

A l'esquerra, escolars de l'Eliana observen amb curiositat un vestigi d'èpoques passades. En alguns indrets del Camp de Túria, les reminiscències agràries són poc més que una imatge pintoresca. A la dreta, les torres de Carrefour i McDonalds al centre comercial El Orito, dues de les icones que simbolitzen els nous temps que corren a la comarca.

de la comarca, reconeix que no hi ha una bona planificació. En aquesta ciutat, molta gent que tenia xalets il·legals els ha convertit en primera residència en l'última dècada. "A Llíria, hi ha 18.000 persones de dret, però 25.000 de fet. A les vacances, sobretot a l'estiu, supera les 60.000. El problema és que els recursos de l'ajuntament van en relació amb la població de dret —explica—. Llíria, en algun moment, no ha tingut decisió política per tallar aquests problemes."

Pérez creu que no hi ha coordinació entre els ajuntaments: "No t'assabentes dels plans de cada poble fins que te'ls envien. Aquesta coordinació hauria de ser una funció de la Mancomunitat del Camp de Túria, però tan sols es dedica als serveis socials. Crec que falta voluntat a tots els àmbits, tant urbanístic com de serveis. Podríem seure i parlar, i arribar a un consens sobre moltes coses,

com ara les vies interiors per comunicar els pobles, els hospitals. Hi ha un desfasament absolut dels serveis públics." Josep Maria Jordan incideix també en la necessitat d'una visió més àmplia. "Els ajuntaments han tractat d'ordenar el creixement amb el PGOU, alguns encertadament. El problema és que cadascú va per la seua banda, quan el problema és comarcal", diu.

Més enllà dels conflictes d'infraestructures, hi ha la por que es capgire la idiosincràsia d'uns pobles i d'una comarca fins fa poc temps quasi monolingües valencians i estructurats al voltant dels nuclis urbans. "M'agradaria que Llíria continuara sent un poble, i això és molt difícil amb tota aquesta quantitat de gent que està arribant", es queixa Fina Pérez.

Dasí critica amargament l'actuació de la major part dels representants polítics: "Pensar que els nostres responsables po-

lítics puguem defensar l'ús de la llengua, la millora de l'educació i dels equips educatius o el nostre patrimoni cultural i paisatgístic és somiar truites." Per a ell, però, no són els únics responsables: "L'Eliana té un dels índexs més alts de llicenciats de tot l'estat. Quin compromís tenen? Cap. No s'impliquen en la vida comarcal. Avui, tenir accés a la cultura no és sinònim de compromís."

A l'Eliana, el poble del Camp de Túria més pròxim a València, fa més temps que va començar el procés de proliferació d'habitatges unifamiliars en què ara està immersa quasi tota la comarca. L'any 1981, tenia 4.700 habitants. Ara, a l'hivern, viuen 14.000 persones, i a l'estiu, unes 45.000. Tot el seu terme municipal és urbanitzable.

Un presagi del futur de la comarca?

Miquel Calvet

WordCorrect

Corrector ortogràfic i gramatical Català, Castellà, Anglès

Desarrollo
Gramatical
Computarizado

Plataformes:
Apple i Windows

Novetat:
Inclou versió per a Word 2000 d'Office 2000

És l'únic corrector que, en una sola aplicació inclou:

- Corrector Ortogràfic i Gramatical
- Interfície i Ajuda Gramatical bilingüe: Català-Castellà; Castellà-Anglès
- Corrector de títols i frases
- Diccionari de Sinònims i Antònims
- Diccionaris Professionals: mèdic, jurídic, informàtic, de la construcció

Facilita l'Alternativa a l'errada, amb una Línia de Missatge s'indica el tipus d'errada, aquesta línia s'associa a l'Ajuda Gramatical

Per a més informació.

902 11 99 96

www.dgc.es